

Tilaa pian, postitus ennen joulua!

Sukuseuran 20v-historiikki on valmistunut

Nyyssösten sukuseuran historiikki on kolmas teos julkaisusarjastamme. Sukuseuran 20-vuotishistoriikki oli alunperin tarkoitus julkistaa kesällä 2020 Jäppilässä, mutta koronapandemian vuoksi kesän juhla peruttiin. Sukuseuran hallitus kuitenkin päätti, että historiikki tehdään suunnitelman mukaan juhluvuonna, mutta julkaisuaikataulu siirrettiin kesästä joulukuulle. Historiikin tekstit on pääasiassa koottu seuran julkaisemista tiedotteista edeten vuosi kerrallaan. Tiedotteissa olleet puheenjohtajien palstat ovat kaikki mukana. Myös Sukuviesti-lehden Nyyssösiin liittyviä artikkeleita on otettu mukaan. Kirjan lopussa on muutaman jäsenen tarina, miten sukututkimus ja/tai seuratoiminta vei mukanaan. Löytyy myös mielenkiintoista tilastotietoa ja valokuvia.

Kirja on pehmeäkantinen A4-kokoinen ja siinä on 180 sivua. Valokuvat on pääasiassa värillisiä. Kirjoja on painatettu 50 kappaletta.

**SUKUSEURAN
HISTORIIKKI
2000–2020**

25€

Muut Nyyssös-tuotteet • katso tarkemmin nettisivuilta

20€

- Karismaattinen ystäväni Vilhelm Vilén sekä muita ihmisiä ja ilmiöitä -kirja 20,-
- Paavo Nyyssönen muistelee menneitä – Suonenjoelta Sahalinin Saarelle -kirja 20,-
- Nyyssösten Suku II -kirja 80,-
- Nyyssös-lippu ja Suomen lippu -paketti 70,-
- Isännänviiri 60,-
- Solmiopidike 10,-
- Pinssi 5,-
- Tuubihuivi 5,-
- Pöytästandaari 25,-
- Nilkkasukat 8,-
- Suruadressi 10,-
- Taitekortti 5 kpl 10,-
- Postikortti 10 kpl 5,-

Tuotteiden pakkaus- ja postituskulut 8,-

Tilaukset
www.nyyssönen.info
-sivulta löytyvällä lomakkeella tai
0400 488696
iltaisin

8€

5€

Puheenjohtajan palsta

• Esko Nyyssönen, Hämeenlinna

Hyvät sukuseuramme jäsenet!

Olemme saaneet kokea pian päättyvän vuoden 2020 varsin poikkeuksellisen, aivan maailmanlaajuisestikin nähtynä. Sukuseuramme toiminta saavutti tänä vuonna kunnioitettavat 20 vuottaan.

Kuitenkaan emme voineet yhdessä viettää näitä vuosia juhlistaa, vaikka sitä kovasti halunneet olisimmekin. Syyn siihen toki tiedämme kukin – tuo keväällä pandemiaksi puhjennut koronaepidemia. Myös oma valtiovaltamme joutui tekemään joukon rajoittavia toimia, saadaksemme taudin etenemisen maassamme pysymään mahdollisimman alhaisena. Mielestäni siinä olemme onnistuneetkin varsin hyvin, moneen muuhun maahan verraten. Luojallemme kiitos siitä!

Myös sukuseuramme hallituskokoukset olemme tänä vuonna pitäneet Skype-kokouksina. Niinkin ne ovat hyvin ja tuloksellisesti toimineet. Juhlavuotemme puitteissa ovat hallituksemme toimeliaat voimat koonneet kahdelta ensimmäiseltä vuosikymmeneltä sukuseuramme historiikki -kat-sauksen, mikä ennen joulua on luettavaksemme saatavilla.

Kuten kevään tiedotteessamme jo todettiin, tulemme järjestämään 25-vuotisjuhlatilaisuutemme vuoden 2025 kesällä. Toivon, että silloin olemme saaneet tämän koronakummajaisen viimeistään selätetyksi ja voimme juhlatilaisuutemme yhdessä viettää. Ennen sitä kuitenkin tapaamme ja voimme vaihtaa kuulumisiamme kesällä 2022 seuraavassa vuosikokouksessamme, minkä viettopaikka on vielä avoina. Toivottavasti ajat ovat tuolloin palanneet normaaleille uomilleen! Hallitus ottaa mielellään vastaan arvoisia toivomuksianne kokoontumispaikkamme suhteen, kiitän!

Lopuksi kiitän hallituksemme nimissä kaikkia sukuseuralaisiamme myötäelämisestänne ja antamastanne arvokkaasta tuesta sekä toivotan kullekin läheisinsä parhainta Joulun odotuksen aikaa ja sen viettoa kuten myös Onnea ja Menestystä Vuodelle 2021! Pysykää edeskin terveinä ja muistakaa läheisiänne, itsestänne ja toisistanne huolta pitäen! Tapaamisiinkin taas! •

Esko Nyyssönen PERINNETIETOA KALVOLALAISILTA

Kirjan sisältö koostuu pääasiallisesti yksittäisten henkilöiden omakohtaisista kokemuskuvauksista kahden aihealueen aikakaudelta. Ensimmäinen aikajakso kertoo vuosien 1917–1918 tapahtumista sekä suojeluskunta- ja lottatoiminnasta vv. 1918–1944 Kalvolan pitäjässä. Nykyisellään Kalvola kuuluu Hämeenlinnan kaupunkiin. Toinen aikajakso muodostuu sotavuosiemme 1939–1945 kalvolalaisten henkilökertomuksista omakohtaisina kokemuksina.

Vaikka kirjan henkilöiden kertomukset ovat lähinnä kalvolalaisesta näkökulmasta lähteviä, ovat niiden asiat yleiskoskettavia kelle hyvänsä Suomessa. Jälkipolvemme saavat tämän kirjan kautta todellista kosketuspintaa niille teoille, joiden ansiosta yhäi saamme vapaan ja itsenäisen isänmaamme rauhanomaista rakentamista ja kehittämistä jatkaa. Kirja on 176-sivuinen.

Suomen Sukututkimusseuran kuulumisia

Sukututkijan tietosuojaohjeistus tulossa

Suomalaiset sukututkijat oppivat keväällä 2007 uuden käsitteen, käytännössä, jotka opastivat sukututkijoita henkilötietolain soveltamiseen erilaisissa sukututkimustilanteissa.

Henkilötietolain kumonnut EU:n yleinen tietosuoja-asetus muutti tilanteen. Tietosuoja-asetuksen säännöksistä ja niiden soveltamisesta sukututkimukseen ei ollut käytettävissä mitään ohjeita. Eikä uusien käytännönsäntöjen laatimiseen seuralla ollut resursseja. Niiden sijaan hallitus päätti julkaista tietosuojaohjeistuksen sukututkijoille.

Tietosuojaohjeistus on kutakuinkin valmis, sillä se koostuu pääosin seuran hallituksen hyväksymistä alustavista linjauksista. Kuluneen syksyn aikana alustavia linjauksia on pohdittu uudelleen ja vain muutamassa kohdassa on ollut aihetta tarkistaa aiempaa näkemystä. Koska tietosuojavaletuutetun toimistolta ei ole odotettavissa opastusta eikä neuvontaa, on seura kääntynyt eräiden muiden tietosuoja-asiantuntijoiden puoleen ennen lopullisen ohjeistuksen julkaisemista. Tämä viimeistelytyö on nyt käynnissä.

Suku 2021

on sukututkimuksen virtuaalinen suurtaapahtuma

Valtakunnalliset sukututkimuspäivät järjestetään koronavälivuoden takia jälkeen taas viikonloppuna 20.–21.3.2021. Suku 2021 -tapahtuma toteutetaan kokonaisuudessaan etänä verkossa. Tässä tapahtumassa ei sen enempää osallistujien kuin esitelmöitsijöiden tai järjestäjienkään tarvitse lähteä kotoaan pois.

Suomen Sukututkimusseuran nettisivuilta

(www.genealogia.fi) löytyy paljon luettavaa ja katseltavaa, vaikka osa aineistosta on avoinna vain jäsenille. •

Sain sulhaseltani v. 1969 kihlahajaksi kapiokirstun. Maa-laamaton, mäntypuinen kirstu oli jo ajan kolhima, mutta tänä kesänä vietetyn kultahääpäivän tiimoilta, päätin maalata sille uuden ilmeen: *Elämä ei ole pelkkää auringonpistettä. Välillä se on myös ruusuilla tanssimista.*

Arvostuksena omille sukujuurilleni ja sukuni tunnettuuden lisäämiseksi, maalasin kirstun kanteen myös Nyyssösten suvun vaakunan.

Raija Sihvonen o.s. Nyyssönen (sukukirja I, taulu 69)

Muistoissamme Paavo Ilmari Nyysönen 1934–2020

• Kari Pekka Nyysönen,
Varkaus

Nyyssösten sukuseuran pitkäaikainen sukuseuran jäsen Paavo Ilmari Nyysönen on nukkunut pois keskuudestamme 2.10.2020.

Paavo Nyysönen liittyi seuraamme vuonna 2003 ja osallistui aktiivisesti seuran tapahtumiin. Paavosta sai aina mieluisan juttukaverin, ja taitavalla sanankäytöllään hän levitti iloa ympärilleen.

Paavon rakas harrastus oli näytteleminen. Suonenjoen sukujuhlassamme näytelmäryhmä HAPARE (Hanna Pirttivaara, Paavo Nyysönen ja Reino Kuittinen) hauskutti näytelmällä ”Nuapursopua, suukopua”.

Näyttelemisen lisäksi Paavo Nyysönen on toiminut mm.

juontajana, hanuristina sekä lasten iloksi joulupukkina ja klovnina.

Soisalon Seudun 70-vuotishaastattelussa (25.3.2004 Annikki Repo) Paavo kertoi nimenomaan äitinsä kannustaneen häntä kulttuurin pariin. ”Pienikin osa voi olla yhtä hyvä kuin paljon vuorosanoja sisältävä rooli”, kertoi Paavo. Haastattelussa tuli hyvin esiin hänen asenteensa elämää kohtaan: ”Elän päivän kerrallaan. Olen tyytyväinen tähän päivään ja toivon, että huomina olisi pikkuriikkisen parempi. En stressaa itseäni. Osaan ottaa rennosti.”

Paavolla oli usein pilkettä silmäkulmassaan. Erään kerran hän esitteli sukuseuramme tutkimusvastaava Ari Kankkuselle hanuria, jolla

jokainen osaa soittaa. Soitepelin sisältä paljastui kasetti, joka soitti sävelet. Näin soitaja oli vain soittavinaan ja hyvältä kuulosti!

Paavo myös tallensi sukumme historiaa, mm. lehtileikkeitä. Aikeenaan hänellä oli kirjoittaa muistelmia elämästään, ja ehkä jonakin päivänä muistiinpanoista ja tallenteista sellainen koostuukin.

Keskustelin Paavon kanssa useasti hänen viimeisiin päiviinsä saakka. Hän arvosti sukuseuraamme ja muistutti

aina kuinka mukavia Nyysöset ovat.

Pieksämäen sukujuhlaan Paavo Nyysönen lahjoitti arpajaispalkinnoksi kattilan. Hänen toiveenaan oli päästä seuraavaan sukujuhlaamme, jonne halusi antaa savustuspöntön palkinnoksi. Luoja kuitenkin päätti toisin.

Paavo Nyysönen säilytti iloisen mielensä loppuun saakka. Elämänmyönteisenä ja lähimmäisistään välittävänä tallennamme Paavo Ilmari Nyysösten muistoihimme. •

Paavo Nyysönen esiintyi ryhmä Hapareen näytelmässä ”Nuapursopua, suukopua” Suonenjoen sukujuhlassa 10.7.2004.

Käsiohjelma

Pienoisnäytelmä

”NUAPURSOPUA, SUUKOPUA”

(Kesto n. 35 min.)

Rooleissa: **Hanna Pirttivaara** (Linta)
Paavo Nyysönen (Esa)
Reino Kuittinen (Kalle)

Kirjoitus ja ohjaus:

Hanna Pirttivaara

Tervetuloa!

Esittää:
Sorsakosken Harrastajat
”HAPARE”

**seuran
INFO**

Esko Nyysönen puheenjohtaja
ejnyyssonen@gmail.com

Heidi Markkanen sihteeri, jäsenasiat
heidi.markkanen@nyyssonen.info

Ari Kankkunen sukutiedot
ari.kankkunen@saunalahti.fi

Postiosoite
Nyyssösten sukuseura ry
c/o Kari Pekka Nyysönen
Tarpialankatu 18-20, 78300 Varkaus

www.nyyssonen.info

Posti Green

Tiikeri 94

Lääkäripersoona Artturi Nyysönen ja kansakunnan kohtalonhetket

Huima tarina Tukholman olympialaisten jalkapallotähdestä sotälääkäriksi ja tiedemesenaatiksi

Petroskoin valtauksen vuosipäivänä 1971 aseveljet muistelivat vanhoja ja omistivat lauluvihkosen ”Tiikerille”, lääkintäeverstiluutnantti Artturi Nyysöselle (1892–1973). Nyysösen tunnettiin ”Harmaana karhuna”, ja asetoverien käyttämän lempinimen tausta paljastui vasta sota-ajan puhelinluettelosta: Äänislinnan 66. Sotasairaaan päällikön kutsu oli ”Tiikeri 94”.

Eläinvertauokset kuvasivat vahvaa, elämälle nälkäistä johtajapersoonallisuutta.

Nuorena Nyysönen oli Suomen ensimmäisiä jalkapallotähtiä, joka Tukholman olympialaisten alkuerissä 1912 oli tehdä maalin Italiaa vastaa, mutta laukaus pamahti poikkihirteen.

Nyysönen osallistui vuoden 1918 sisällissotaan, ja hänen elämänsä avainkokemus oli toimiminen Suomenlinnan vankileirin lääkärinä heti sodan jälkeen. Se vaikutti hänen elämänsä katsomukseensa ja toimintaansa lääkärinä.

Sotavuosina 1939–1944 Nyysönen teki vapaaehtoisena huomionarvoisen uran sotilaslääkärinä: asevelvollisuutta suorittamaton Nyysönen yleni sodan aikana suojeluskuntalääkäristä lääkintäeverstiluutnantiksi. Hänellä oli auktoriteettia ja johtajakykyä, joita armeijan lääkintähuollossa arvostettiin.

Varttuneempina vuosinaan Nyysönen hoiti liike-elämän luottamustehtäviä ja toimi mesenaattina. Ellen ja Artturi Nyysönen perustivat säätiön tukemaan Jyväskylän yliopistoa ja sen opiskelijoita. Nyysösen suoraviivaisesta ja epäsovinnaisestakin persoonallisuudesta on jäänyt elämään monia tarinoita.

Kirjan kirjoittaja **Olli Matikainen** (s. 1970) on Suomen historian dosentti. Hän on kirjoittanut monia historiateoksia. Kirja on julkaistu vuonna 2020 ja siinä on 234 sivua.

Artturi Nyysönen (sukukirja I, taulu 1019)

Lääkintäneuvos Artturi Nyysönen oli yksi 1900-luvun keskeisistä vaikuttajista Jyväskylän seudulla. Toimiessaan eri tehtäiden lääkärinä hän paneutui voimakkaasti paikallisen tason työterveystoimintaan. Suomen Teollisuuslääketieteellisen yhdistyksen perustajana ja WHO:n työterveyskomission jäsenenä hän seurasi näköalapaikalta alan kansallista ja kansainvälistä kehitystä.

Puolionsa Ellenin kanssa Artturi Nyysönen perusti Jyväskylään vuonna 1922 yksityisen synnytyslaitoksen ja aloitti äitiysneuvolatoiminnan, joka oli vähävaraisille äideille ilmaista. Omistamansa yhtiön kautta Nyysönen osallistui myös laivamatkailun kehittämiseen ja liike-elämään.

Artturi Nyysönen oli luonnossa viihtyvä ja liikunnallisia arvoja korostava persoona. Hän edusti Suomea esimerkiksi Tukholman olympialaisissa, kun Suomi saavutti jalkapallossa neljännen sijan. Jo opiskeluaikana Ylioppilaskunnan laulajissa Helsingissä alkanut lauluharrastus kertoo osaltaan aktiivisesta, monipuolisesta ja lahjakkaasta henkilöstä. *Lähde: Ellen ja Artturi Nyysönen säätiö*

SUKUTIETOJEN PÄIVITYS

Onko perheesi sukutietoihin tullut muutoksia – lapsia syntynyt, menty naimisiin, vanhuksia kuollut?

Ilmoita muutokset/lisäykset Ari Kankkuselle:

ari.kankkunen@saunalahti.fi

Seuratoiminnan tukijat

GRANIITTIRAKENNUS
KALLIO OY
www.graniittirakennuskallio.fi

PK KANAVAT
TV-KANAVAT JA KANAVAOSAT

RENGAS
Nyysönen

SEEPSULA

novaholm

SISÄ-SAVON
SÄHKÖ OY

www.s-ssoy.fi
Herralantie 5, 77600 SUONENJOKI
Puh. 010 271 1930

